

V tomto čísle pro vás psali a fotili:

Erika Merjavá, ředitelka TDS,
redakční rada

Hana Sršňová, členka souboru
Vosí hnízdo, redakční rada

Janek Poláček, redakční rada

Laura D'Meza (17 let)

Felix Kukla (20 let)

Redakční rada: Erika Merjavá, Hana Sršňová, Janek Poláček, Magdaléna Tvrďá **Grafická úprava:** Hana Sršňová **Textová korektura:** G. P. Tománek **Foto:** Dušan Prouza, Erika Merjavá **web TALENT drama studia:** www.talentedrama.cz, na webu je Dialog volně k prohlížení a ke stažení. Texty je možné si přečíst také na blogu Dialogu na webu TDS.

Dobrovolné příspěvky na tvorbu čtvrtletníku můžete posílat na účet č. 2101067297/2010. Do pozn. napište: Dialog.

Mnohokrát děkujeme: MČ Praha 10, Baby Office, s.r.o., Hana Krejčí Müllerová, TALENT drama studio, z.s.

Dialog, četnost vydávání: 4x do roka, 10. číslo, 5.3. 2026, Praha
vydavatel: Hana Sršňová, Svatoslavova 385/35, Praha, 140 00
evidenční číslo: MK ČR E 24631

QR Platba

Můžete nás podpořit částkou 50 Kč
Variabilní symbol: 05
Zpráva pro příjemce: Noviny Dialog

Aktuality
Od Eriky
Rozhovor
Střípky z hodin

DIALOG
čtvrtletník dětí a mládeže
TALENT drama studia

Talenty mimo TALENT
V hledáčku

březen 2026

Jen tak pro radost

Co je svobodnější než dětská duše?

Děti se dívají na svět se vším, co jim nabízí. Vidí ho krásný takový, jaký je — a přesto si ho nepřikrášlují ani nezavírají oči před jeho stinnými stránkami. Když se jim něco nelíbí, uslyšíme to. Když chtějí něco zkusit, prostě to zkusí. Neptají se, jestli by měly. Nepřemýšlejí, zda je jejich radost dostatečně vzletná a jejich kroky dostatečně akurátní.

Co je svobodnější než dětská duše — dokud jí dospělí pírkou po pírkou neoškubají křídla?
Nesmějí si hrát s blátem, aby se neumazaly. Nesmějí sbírat kamínky, protože je přece nebudeme tahat domů. Nesmějí si povolit utažené copánky, aby nepohoršily návštěvu.

A tak se ptám: Co kdybychom si občas dovolili mít jen tak radost? Hráť si. Objevovat. Tvořit. Bez vysvětlení. Bez obhajoby. Jen proto, že můžeme.

Hana Sršňová

Úvodník

VSTUP VOLNÝ

Debata
Dialog
na téma
Mezi generacemi

v klubovně Vzletu
(Holandská 1, Praha 10)

20.3.2026
18:00

Projekt je
realizován
s finanční
podporou MČ
Praha 10

TALENT
drama studio

Vršovický festival Talentů

Ve dnech 6.-7.6.2026 se na vás těšíme na Vršovickém festivalu talentů 2026 na téma Svoboda/Stand-upy.

Více na: talentdramastudio.cz

Otevřeme vám svět dětí a mladé generace

Na 17. ročník autorské tvorby dětí a mládeže vám nabídneme ve Vršovickém divadle Mana a kulturní křižovatce Vzlet veřejné výstupy dětí a mládeže na téma Svoboda / Stand-up. Děti a mladí lidé si svobodně volí vlastní téma pro svůj autorský výstup, který považují za důležitý a chtějí téma sdílet s publikem. V rámci festivalu otevřeme tradičně veřejnou diskusi. Těšíme se na vás ve Vršovickém divadle Mana a ve Vzletu.

Debaty Dialog

20.3.2026 18:00

Přijďte s námi strávit páteční večer trochu jinak — lidsky, otevřeně a beze spěchu. V klubovně Vzlet se setkáme u autorského čtení textů z časopisu Dialog, které napsali mladí autoři z TALENT drama studia.

Téma diskuze - „Mezi generacemi“ otevírá prostor pro sdílení zkušeností, pohledů i drobných nedorozumění, která mezi mladšími a staršími často vznikají. V Dialogu se k tomuto tématu vracíme opakovaně — protože věříme, že rozdíly mezi generacemi nejsou překážkou, ale příležitostí k porozumění.

Čeká vás večer plný autentických textů, osobních výpovědí i následná diskuze, do které se můžete zapojit i vy. Přijďte si poslechnout, jak mladí lidé vnímají svět kolem sebe, sdílet vlastní zkušenosti a společně hledat cesty k většímu respektu a otevřené komunikaci napříč věkem.

Těšíme se na setkání, které může být inspirativní, upřímné i překvapivě blízké.

„Vezmi to do hry!“

„Nehrajeme,
hrajeme si.“

„Z „ničeho“ a „nevím“
můžou vzniknout ty
nejzajímavější věci.“

Na závěr vám nabízíme myšlenky pedagogiky a tvorby TALENT drama studia.
Můžete nám k nim napsat svůj komentář, reflexi či zkušenost na info@talentdrama.cz.
Vaše postřehy otiskneme v dalších číslech Dialogu:

Genialita Bébela a Vyskočila

Když jsem poslouchala audioknihu od Jean-Paula Belmonda (láskyplně přezdívaný Běbel) Mých tisíc životů, byla jsem fascinovaná.

Jako by svět byl hřiště, kde vše je dovoleno a možno. Hrou, která nemá hranic. Svobodnou, někdy radostnou, ale i smutnou, či tragickou. Ale je v ní prostota, plnost, radost, touha žít, nevzdávat se.

Jak blízko je Belmondovo herectví a život tomu, co přinesl do dramatiky, pedagogiky, tvorby a herectví právě prof. Ivan Vyskočil. Filozofií hry, z které vycházel, co chtěl svou pedagogikou docílit. Aby se člověk stál hrající se bytostí. Nemyšleno infantilně, pejorativně či vulgárně. Ale hrající se bytostně. Být životním klaunem, hráčem, spontánním a bezelstným dítětem s otevřeným srdcem a určitou pořouchlostí k životu.

Vyskočil dával povinně číst svým studentům Oázu štěstí od německého filozofa Eugena Finka. Filozofickou esej, která odrážela jeho vztah k tvorbě a životu vůbec. Museli ho přečíst všichni jeho studenti autorského herectví. Psali na to různé úvahy, komentáře, aby aspoň trochu pochopili, o co mu jde.

Když se Vyskočila ptali, k čemu je Dialogické jednání, které vymyslel, odpovídal: k ničemu. K ničemu? Kolik studentů to odradilo, kolik se jich zbytečně vzdalo a vyšlo možnosti nebo cesty, zkusit si být jinak. Naučit se zpátky tomu, co člověk zapomněl, když se proměnil z dítěte v dospělého.

Odpověď Vyskočila "k ničemu" jako by chtěla říct: Nedělejte věci pro něco. Nezneužívejte a nevyužívejte věci pro šplhání se k něčemu, cokoliv by to bylo. Je to zbytečné. Zkuste být prosté jako dítě, které si hraje, nepřemýšlí nad svou důstojností, potřebností, zásluhou či schopnostmi.

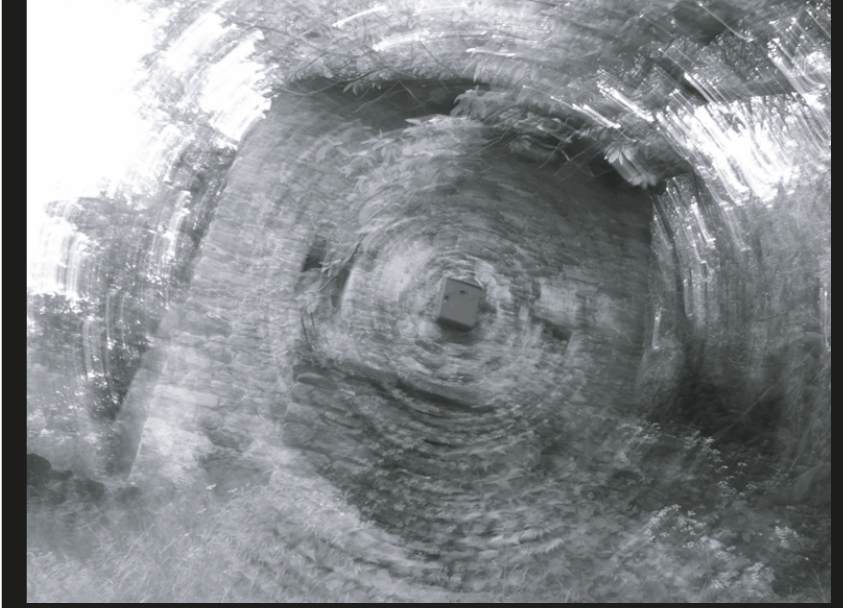
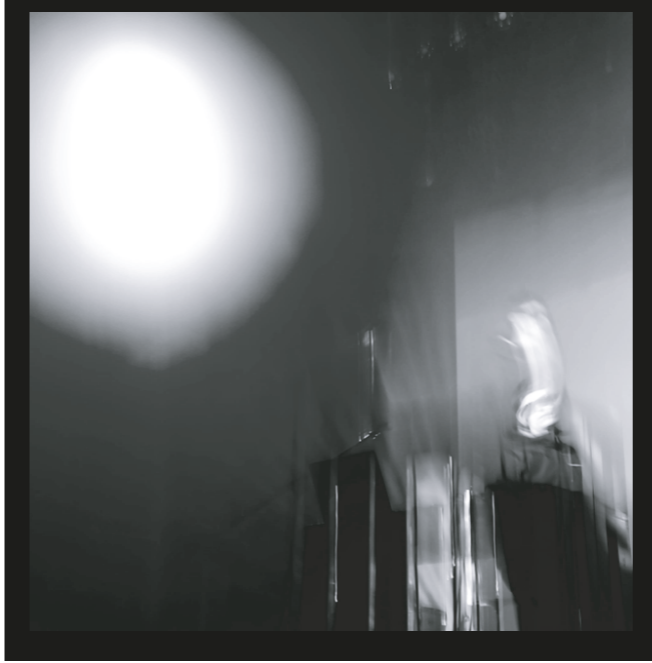
Belmondo takto žil, hrál a tvořil. Proto byl geniální herec. Nedal se škatulkovat, omezovat stereotypy a strachy, očekáváním či názory jiných. Jen existoval, jak v životě, tak v rolích. To je také pedagogická genialita Vyskočila. Vytvořit prostor pro lidi, kým jsou ve svých nehlubších potřebách a identitách.

Chtěla bych potkat tyto dva velikány vedle sebe, Belmonda a Vyskočila. Chtěla bych je vidět hádat se, improvizovat a blbnout. Otevřel by se pro mě zřejmě svět, který by byl opravdovější než pravda sama. Jiskrný, zářivý, popletený, se spoustou přešlapů, strašlivě lehkomyšlný a pořouchlý, s úsměvem a drzostí klauna smějícího se od ucha k uchu s radostně přidrklým výrazem, mrknutím oka a vztyčeným prostředníkem vůči všemu, co je příliš vážné, seriózní a tvářící se moc důležitě.

A tak, i když se zřejmě oba smějí, vymyšlejší ptákoviny a blbnou v hereckém nebi, může být pro nás jejich bezprostřední přístup k tvorbě a životu inspirace. Abychom si jednou mohli říct, stálo to za to. A všemu, co se tváří příliš seriózně a důležitě, se zasmály, mrkly na diváka a zvedly, s veškerou láskou a srdečností, prostředník. C'est seulement la vie, c'est simplement un jeu.

Erika Merjavá

Od Eriky

3

Felix Kukla, 20 let

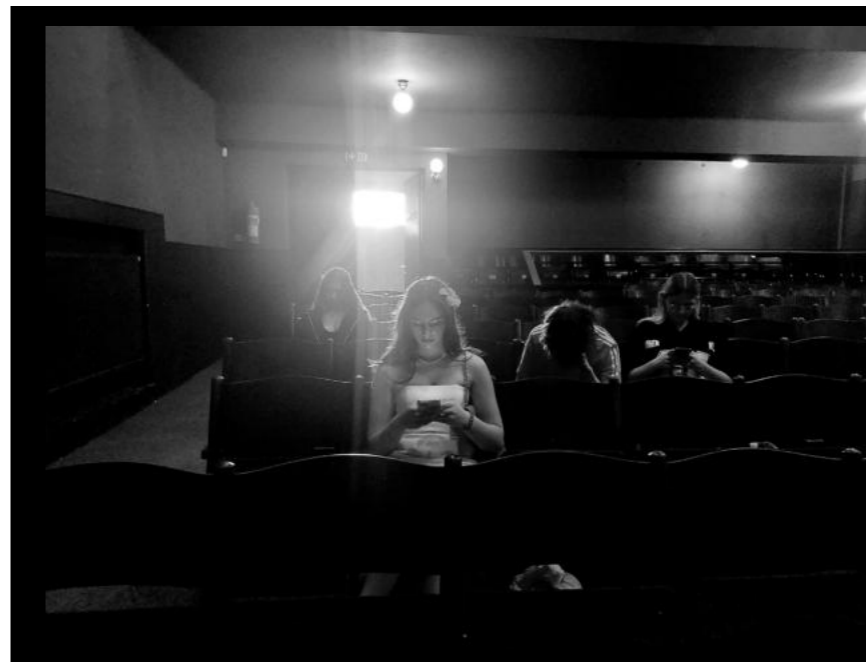
12

Obraz je mnohdy výmluvnější než slova...

V hledáčku

Takhle tvoříme a hrajeme s našimi Talent'áky:

11

Janek Poláček, 20 let

4

Dětská důstojnost

Skoro žádný dospělý, kterého znám, mě nebere vážně. Třeba ve škole vůbec. Téměř všem dospělým je úplně jedno, co si myslím. Ani dospělí mimo školu mě neberou vážně, že nevím, co říkám a v ničem se nevyznám. Ale dětská důstojnost je důležitá. Myslím, že dospělí by měli děti brát víc vážně.

Markétka M., 11 let

Můj vysněný svět

Můj svět je takový, jaký je. Nedokonalý. Ale kdyby bylo všechno, jak si vysníme, tak by to za chvíli člověka přestalo bavit. Například kdyby měl člověk všechny peníze, mohl by vše. Ale my něco chceme, protože to nemůžeme. Kdybychom vše mohli, tak bychom už nic nechtěli. Nebo nesmrtelnost. Život má být plný, ale také ukončený. Můj svět není dokonalý a nikdy nebude. “Raduj se z malých věcí a budeš šťastnější.”

Rozárka B., 11 let

Strach a zlo

Nikdy mě nenapadlo, že lidi můžou vykonávat zlé věci, aniž by tušili že se dopouští smutku a šíří utrpení. Tito lidé fungují jako mravenci, přijímají rozkazy a konají. Konají bez rozmyslu. Nejspíš to bude strach. Strach z lidí, kteří jsou nám nadřazení, strach, co se stane, když neposlechnu. Co by se mohlo stát? Často mohou mít rodinu, něco, o co můžou přijít. To pak člověk dělá věci, aniž by vůbec měl tušení, že něco chrání. Ale vlastně ani neví, že chrání. Možná to máme v sobě už od malička, naučený strach z problémů, po neuposlechnutí rozkazu. I když se často tváříme že ne, tak plnit rozkazy je to jediné, co dokážeme. Proto nejspíš někteří dokážou konat zlo, aniž by si to uvědomili. Je tento člověk ale vinen se zla, jestliže jen plnil rozkazy? Nebo je jen obětí?

Bára H., 18 let

Střípky z hodin

Každý z nás má svůj vnitřní svět, který je specifický, kterému rozumí jen on a nikdo jiný. Jeden miluje to, jiný ono. Ale mám pocit, že se ty světy v současné době nesnaží pochopit. Že žijeme v bublinách, ve svých světech, a nechceme vidět světy jiných, někdy odmítáme, soudíme.

Je dobré mít respekt k lidem a k jejich světům, i když těm lidem nebo jejich světům nerozumím. Třeba Arménci moc nerozumím, ani jeho světu. Není mi to vlastní. Kdybych se snažil tvářit, že jejich světu rozumím, bylo by to urážlivé. Je férovější uznat, že mi to moc neříká, protože to není moje, nemám k tomu vztah. Ale je důležité nebrat svůj svět jako svět lepší, a že můj pohled je lepší pohled. Samozřejmě nemyslím tím, když má někdo vyloženě zlý vnitřní svět. Tam je důležitá konfrontace.

Myslíš nějakou pokoru k jiným?

Respekt. Třeba u jiných kultur. V osadách, kde nemají elektřinu, vodu a mají úplně jiný způsob života, než je ten náš. Ale třeba rodinné vztahy jsou pro ně hodně důležité. My si říkáme: “To je hrozné. Ty děti přece nemůžou tady žít bez vody a elektřiny.” Ale pro ně je to jejich autentický život. Tak proč je jejich život nebo pohled horší než náš? V čem jsou naše hodnoty lepší než jejich? Že tady máme elektřinu a vodu? Ale zase je spousta lidí osamělá a smutná. Oni to mají jinak, ale ne nutně hůř.

Když se bavím úplně normálně s lidmi z jiné sociální bubliny a vzniká mezi námi obyčejný vztah člověka s člověkem, ti lidi jsou většinou strašně vděční. Ale přijde mi, že se v současné době hodně separujeme a rozdělujeme. Často vzdělanější intelektuálnější skupina lidí je arogantní, přehlíživá a degraduje důstojnost méně vzdělanější skupiny obyvatel.

V rámci semináře ve škole jsme sledovali dokument, kde byli lidi, kteří chtěli pomáhat lidem z osad. Říkali: “Nemůžete tady nechat v tomhle žít ty lidi. To je hrozné. Musíte nám je dát do lepšího světa.” Na jednu stranu chápu, že žít v takové bídě je nepředstavitelné a lidi jim chtějí pomoci se z toho dostat, na druhou stranu je to jejich svět. A přijít za nimi s tím, že vy jste vidláci, musíme vás civilizovat, je vlastně hodně zlé. Ale i nezajímat se, nic s tím nedělat, taky není úplně správné. Třeba je v té osadě hudebně talentované dítě, které by mohlo hrát ve světových orchestrech. Ale necháme ho tady v osadě, protože je to jejich kultura?

BANALITA ZLA A EXISTENCIALISMUS

Přejdu k filozofii Hannah Arendtové. Její filozofie v Banalitě zla je založená na tom, že když člověk nepřemýšlí, jen plní příkazy, může se stát nástrojem zla.

Myslet si, že je něco správné a nejednat, je z pohledu etiky špatně. Můžu si myslet, že je špatné diskriminovat lidi, ale pokud nad tím jenom přemýšlím a nedělám s tím nic, z etického pohledu to není v pořádku. Je důležité přemýšlet, ale myšlení by mělo vést k určitému chování a jednání. Za okupace ve 2. světové válce byl voják, který střílel jen děti. Protože jiný voják střílel matky. Ten voják, který střílel děti, to odůvodňoval tím, že nechtěl, aby žily děti bez svých matek. On si vytvořil vlastní morálku. Měl celý arzenál z jeho pohledu morálních ospravedlňujících argumentů. Nedělal to bezmyšlenkovitě, přemýšlel nad tím, věděl, co dělá. A došel k tomu, že bude jednat tímto hrůzným způsobem.

To mi připomíná filozofii Sartra, existencialismus. Že člověk se uskutečňuje teprve svými činy.

Jedna z teorií emocí říká, že emoce jsou reakce na nějaký stimul. A ty reakce jsou docela podobné. Takže mezi láskou a stresem, nebo mezi láskou a strachem, není tak velký rozdíl. Fyziologická reakce není odlišná. Ale je důležité, jak je vidíme, jejich interpretace, jak se rozhodneme situaci vidět. Pokud jsem ve stresu a říkám si: “ To je super,” tak to hodně definuje, jak ji následně prožívám. Pokud emoce interpretujeme určitým způsobem, může nám změnit svět, jak ho vidíme. A pak se naše rozhodnutí, jak interpretujeme svět, odráží na nás.

Co se dá udělat, aby člověk nezůstal zacyklený, ale skrze další zkušenost roste?

Vzpomněl jsem si na experiment s myšmi. Bylo to dost brutální. Dali myši do vody a začali je topit. Ty se utopily po 3 minutách. Pak udělali experiment s druhou skupinou myší. Nechali je zhruba 2 minuty se topit. Pak myši vyndali a po nějaké době je znovu hodili do vody. A myš místo, aby vydržela tři minuty, tak bojovala ve vodě desítky hodin, než se utopila. Byla přesvědčená, že ji zase někdo vytáhne. Vůle prodloužila život. Když to převedeme na člověka, pokud si neprojde určitou zkušeností, že to zvládne, vzdá to mnohem rychleji. Zkušenost, co očekáváme, má velký vliv na náš život.

Napadá mě psychologický směr Logoterapie – vůle po smyslu – od rakouského neurologa a psychiatra Viktora Frankla. Byl v koncentračním táboře a vycházel z toho, že lidé v koncentráku měli větší šanci přežít, když měli naději, že to přežijí. Nevzdali se. To je očekávání, o kterém mluvíš?

Nevzdat se je velmi důležité. Ale možná člověk musí mít zkušenost, že to zvládne. Když si projde určitou zkušeností a ví, že to dá, když podruhé prochází podobnou zkušeností, má mnohem větší vůli a vytrvalost. Už to nebude pro něj tak těžké.

9

6

TALENT, DIVADLO A DIALOGICKÉ JEDNÁNÍ

To mě přivádí k naší práci, kdy necháváme děcka, aby si prošly vlastní zkušeností a na základě toho rostly. Jaká byla tvoje osobní zkušenost u nás v Talentu?

Baví mě, že v divadle může být člověk sám sebou, projevit se, být mimo škatulky. Divadelní prostor mi dal možnost dostat ze sebe emoce. Že nemusím reprezentovat nějakou představu sebe, mít masku, ale můžu být reálně kým jsem. Divadlo mi otevřelo sebepoznání.

Co ty a Dialogické jednání?

Mně se víc líbilo sledovat zkoušení lidí u Dialogického, než ho dělat. Myslím si, že by si ho měl zkusit každý. Pro mě bylo ale hodně restriktivní.

Restriktivní? Vždyť Dialogické jednání je založené právě na největší svobodě.

Právě. V tom je ta restrikce. Že člověk nemůže používat rekvizity, hrát si s publikem, něco vytvářet. Je meditační. V tom je super, ale zároveň náročné. Je jednodušší říkat příběh, improvizovat podle zadání: tady je podložka, staneš se žížalou. V tom se mohu aktualizovat. Ale svoboda Dialogického je děsivá. Ano, jsou v Dialogickém pravidla, ale ty to hodně komplikují. Svoboda vše komplikuje.

Malé děti si to užívají.

Těžké je to u teenagerů. Hodně se bojí, obávají se svobody, neví, co mají dělat bez zadání. Jsou ztraceni ve svobodě. Svoboda je “ochrmující”. Člověk se bojí. Ve svobodě Dialogického jsi jako na poušti. Nic moc tam není, můžeš si dělat co chceš. A ty vůbec nevíš co.

Myslím, že Vyskočilovi (prof. Ivan Vyskočil “otec” Dialogického jednání) šlo právě o to. Dát lidem naprostou svobodu se uskutečnit. Právě to je posilující. Když si člověk projde určitou zkušeností, jako ty myši, už se potom tolik nebojí a není ztracen ve svobodě.

Člověk se skrze Dialogické jednání přestává děsit svobody, z nekonečných možností, které má.

To mě vrací k Patočkovi (Jan Patočka byl jedním z nejvýznamnější filozofů 20. století, mluvčí Charty 77, který zemřel po brutálním StB výslechu). Že voják v míru, který neví, co se s ním stane, se nachází v největší nesvobodě. Žije ve stresu, že bude válka. Nebo voják ve válce řeší: půjdu přes zákop, nebo nepůjdu? Čeká tam na mě smrt? Ale v moment, když to je, když běží vsíříc smrti, je svobodný. Už se nemusí bát, zda bude, nebo nebude. Je to rozhodnuté. Je to hrozně jednoduché. Buď mě to trefí nebo ne, víc už neřeším. A zda mě to trefí nebo ne, už stejně neovlivním. Když to vztáhnú na Patočkův život, předtím, než mu zařukali estébáci na byt, byl v největší vnitřní nesvobodě. Řešil, jestli přijdou, co se stane, co s ním bude. V moment, když tam už byli, neřešil nic.

Co je pro tebe svědomí?

Je to naše jednání, limitace, posun. Hlas, který říká: tohle bys neměl, tohle bys měl. Určitý etický kodex. Takové obecenstvo uvnitř nás, které přesahuje člověka a je společné nám všem lidem.

PSANÍ, STUDIUM, BUDOUCNOST

Angažuješ se v našich novinách Dialog, v redakční radě, baví tě psát.

Pro mě je to oddych, konstruovat věci v hlavě, vytvářet příběhy, narativy, obrazy. Pustím si u toho hudbu, jedu po klávesnici a věci vznikají. Potom si text přečtu a není to tak dobré jako proces. Proces psaní mě baví mnohem víc než to, co z toho nakonec vznikne.

Studuješ Fakultu humanitních studií na Karlově univerzitě. Proč právě tuto fakultu?

Mně se líbí k věcem přistupovat trochu holisticky, z širšího pohledu. Když studuji základy antropologie, sociologii, filozofii, dává mi to širší pohled na věci, než kdybych studoval věci jednooborové. Taky jsou tam dobří kantoři, protože učí to, co je zajímavá. Skrze učitele, kteří jsou pohlceni svým zájmem, skrze různé pohledy a předměty, se mi rozšiřuje obzor a možnosti, čemu bych se pak mohl v budoucnu věnovat.

Jak vidíš svět? A jak si představuješ svůj budoucí život?

Jak zabít jakoukoliv filozofickou debatu je říct si, jak vidím svou budoucnost. Myslím, že jsme hrozně slepí. Nevíme nic ani o tom, jak je to teď. Nejsme schopni rozeznat ani optické klamy od sebe, nevíme, jak daleko jsou hvězdy. Nevíme nic a o budoucnosti ještě mň.

Lidé si myslí, že ví a musí vědět.

To, jak jsme slepí a nevíme nic, je pro mě osvobozující. Dívat se na budoucnost, že nevím, co budu dělat za deset let. . . Není to, že to nějak dopadne. Ale ve smyslu, kdybch žil na Ukrajině, vše je jinak. Nevymyslel bych si, co budu dělat za deset let. Byl bych prostě na vojně. Nebo se vymyslí nová technologie. Jak já v tom budu existovat za deset let? Samozřejmě, člověk se toho může děsit, ale pro mě je to osvobozující. Je osvobozující se smířit s tím, že věci a budoucnost nemá pod kontrolou. Jen se snaží dělat věci nejlépe s tím, co má. Tak bych chtěl žít. Chtěl bych být nejllepší, co budu moct, v čemkoliv, co přijde, co se ke mně dostane. Je důležité užívat si existenci jako takovou. Sice nevím, co je, co bude, nevím nic. Ale stejně je to fascinující. Brát život jako hádanku.

Obloukem se vracíme k nevědění v Dialogickém jednání.

Je fajn nepřístupovat v Dialogickém i v životě, že je hrozné, že nevím, a jsem ve stresu, co budu dělat. Spíš si užívat nevědění, zážitek jako takový. Vidět nové situace, nové možnosti, volně. Ne jako příkoří.

Poslední otázka. Máš svobodu. Vytvoř si svět, v kterém bys chtěl žít.

Byl by podobný jako tento svět. Líbilo by se mi, kdyby existoval stroj, který by umožnil člověku vidět krásy světa. Kdybych se mohl vžít do jiného člověka, co cítí, vidí, zažívá. Třeba očima paleontologa vidět ještěra. Nebo jak vidí svět moucha. Jaký je to zážitek být mouchou? Proniknout do světů jiných lidí a bytostí.

Děkuji za rozhovor,

Erika Merjavá

Janek Poláček
